

STRATEŠKI IN AKCIJSKI NAČRT ZDRAVSTVENEGA DOMA BREŽICE

Različica: 1

Datum: 11.9.2019

UVOD

Zdravstveni dom Brežice je uspešno kandidiral na javnem razpisu za izbor operacij »Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalni skupnosti«. Slogan projekta je Krepitev zdravja - za vse.

V Sloveniji je bilo na javnem razpisu izbranih 25 zdravstvenih domov z namenom krepitve javnozdravstvene vloge zdravstvenih domov, implementacije preventivnih pregledov za otroke in mladostnike, izvajanje preventivnih obravnav za ogrožene otroke in mladostnike ter izvajanje integrirane preventive kroničnih bolezni na primarni ravni zdravstvenega varstva ter uveljavljanje modela skupnostnega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalni skupnosti.

CILJI IN REZULTATI OPERACIJE

Spremljali se bodo naslednji kazalniki učinka in rezultata:

- a) vzpostavitev Strokovne skupine Zdravstvenega doma Brežice za preventivo; vzpostavitev Koordinativnega tima za preventivno zdravstveno varstvo otrok in mladostnikov; vzpostavitev Preventivnih timov za otroke in mladostnike po posameznih šolah/vrtcih; vzpostavitev Koordinativnega tima za odrasle; priprava Strategije in akcijskega načrta Zdravstvenega doma Brežice za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju; vzpostavitev integriranega Centra za krepitev zdravja z vodjo in interdisciplinarnimi standardnimi timi; izvedba ocene stanja Zdravstvenega doma Brežice na področju zagotavljanja enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih; izvedba presoje ustreznosti objekta/objektov in komunikacijskih ukrepov Zdravstvenega doma Brežice za osebe z gibalno in senzorično oviranostjo s hkratno pripravljenim predlogom ukrepov; vključenje tolmača/medkulturnega mediatorja pri izvajanju preventivnih pregledov in nemedikamentoznih intervencijah pri osebah iz drugih kulturnih in družbeno - ekonomskih območij; vzpostavitev Lokalne skupine za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju;
- b) vzpostavitev nove strukture, ki bo podpirala izvajanje integrirane preventive kroničnih bolezni in aktivnosti zmanjševanja neenakosti, ter v katero bodo vključeni izvajalci preventivnih obravnav vseh populacijskih skupin; vzpostavitev integriranega Centra za krepitev zdravja kot samostojne enote v zdravstvenem domu, ki povezuje tako strokovnjake kot zdravstvenovzgojne programe za vse populacijske skupine ter zagotavlja usklajeno, optimalno in učinkovito zdravstvenovzgojno obravnavo in izvajanje aktivnosti krepitve zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju vseh populacijskih skupin v lokalni skupnosti; vključitev ranljivih skupin v preventivno zdravstveno varstvo; izvajanje ukrepov za zagotavljanje enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih skupin; zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalni skupnosti; vzpostavitev Lokalne skupine za krepitev zdravja po modelu skupnostnega pristopa v zdravstvenem domu in pripadajočih lokalnih skupnostih, v katere bodo vključeni deležniki tako iz zdravstvenega kot socialnega resorja. V integriranih Centrih za krepitev zdravja gre za integracijo tako kadrov za izvajanje aktivnosti krepitve zdravja in zmanjševanja

neenakosti v zdravju za lokalno prebivalstvo kot preventivnih programov za različne populacijske skupine, s ciljem zagotavljanja kakovostnih zdravstvenovzgojnih programov, ki se med seboj povezujejo in strokovno dopolnjujejo ter jih izvaja za to dodatno strokovno usposobljen kader. Dodana vrednost integriranega Centra za krepitev zdravja je v zagotavljanju povezovanja in sodelovanja vseh izvajalcev zdravstvenovzgojnih programov vseh populacijskih skupin in področij.

Z implementacijo nadgradenj preventivnih programov bomo pri ciljnih populacijah prispevali k boljši informiranosti, motiviranosti in posledično vključenosti v preventivne programe ter k dostopnejšim, sprejemljivejšim in ustrežnejšim preventivnim obravnavam. Z vidika izvajalcev pa bodo nadgradnje doprinesle k boljšemu doseganju ciljev preventivnih programov zaradi usklajenega izvajanja preventive, timskega pristopa, sodelovanja in povezovanja med vsemi izvajalci preventivnih programov v zdravstvenem domu in pripadajočem lokalnem okolju. Prav tako bodo izvajali posodobljene in nove preventivne obravnave. Posledično bo implementacija nadgrajenih preventivnih programov prispevala k boljšemu zdravju in z zdravjem povezani kakovosti življenja prebivalcev 25 lokalnih skupnosti, občin, vzgojno - izobraževalnih institucij, programa Projektnega učenja za mlajše odrasle, Ljudske univerze, zavodov za zaposlovanje ter različnih nevladnih organizacij.

Projekt financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Strokovno podporo in usmerjanje pri izvajanju projektnih aktivnosti ter vsebinsko spremljanje izvajala Ministrstvo za zdravje in Nacionalni inštitut za javno zdravje v okviru »Modela skupnostnega pristopa krepitve zdravja v Sloveniji«.

STRATEŠKI NAČRT ZDRAVSTVENEGA DOMA BREŽICE

ZDRAVSTVENI DOM BREŽICE

OSEBNA IZKAZNICA ZAVODA

Naziv:	Zdravstveni dom Brežice
Skrajšan naziv zavoda:	ZD Brežice
Sedež:	Černelčeva cesta 8, 8250 Brežice
Matična številka:	5056268
Davčna številka:	69835853
Šifra uporabnika:	27952
Številka UJP računa:	01209-6030279537
Telefon:	07 4991 400
E-pošta:	info@zd-brežice.si
Spletna stran:	www.zd-brežice.si
Ustanovitelj:	Občina Brežice
Datum ustavitve:	1.1.1992
Vodstvo zavoda:	Dražen Levojevič, univ. dipl. pravnik, direktor Zdenka Marinček, dr. med., spec. splošne medicine, strokovna direktorica Helena Hostar, dipl. m. s., pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege
Organi zavoda:	Svet zavoda Direktor zavoda Strokovni vodja / direktor

ORGANIZACIJA ZAVODA¹

ZD Brežice² je temeljni izvajalec javne zdravstvene službe na primarni ravni zdravstvene dejavnosti na območju občine Brežice. V okviru dejavnosti ima zavod organizirano:

- splošno medicino in referenčne ambulante v sklopu treh ambulant družinske medicine,
- medicino dela, prometa in športa,
- ambulanto v socialnem zavodu,
- otroški in šolski dispanzer,
- dispanzer za mentalno zdravje,
- ginekološko ambulanto,
- zdravstveno in zobozdravstveno vzgojo,
- preventivno in kurativno zobozdravstveno dejavnost,
- laboratorijsko in drugo diagnostiko,
- ambulanto za zdravljenje odvisnosti,
- patronaža in nega na domu,
- psihiatrični dispanzer,
- nujne in ne nujne reševalne prevoze,
- prevoze na in iz dialize,
- sanitetne prevoze,
- neprekinjeno nujno medicinsko pomoč.

¹ Opomba: Organigram zavoda je podan v Prilogi I tega dokumenta

² Letno poročilo Zdravstvenega doma Brežice za leto 2017

Osnovna zdravstvena dejavnost

ZD Brežice izvaja osnovno zdravstveno dejavnost, ki obsega:

- spremljanje zdravstvenega stanja prebivalcev in predlaganje ukrepov za varovanje,
- krepitev in izboljšanje zdravja ter preprečevanje, odkrivanje, zdravljenje in rehabilitacijo bolnikov in poškodovancev,
- preventivno zdravstveno varstvo rizičnih skupin in drugih prebivalcev v skladu s programom preventivnega zdravstvenega varstva in z mednarodnimi konvencijami,
- zdravstveno vzgojo ter svetovanje za ohranitev in krepitev zdravja,
- preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje ustnih in zobnih bolezni ter rehabilitacijo,
- zdravstveno rehabilitacijo otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju,
- zdravstveno varstvo žensk, otrok in mladine,
- patronažne obiske, zdravstveno nego, zdravljenje in rehabilitacijo bolnikov na domu ter oskrbovancev v socialnovarstvenih in drugih zavodih,
- nujno medicinsko pomoč in reševalno službo,

Naloga zavoda je tudi povezovanje in sodelovanje s koncesionarji in z drugimi zdravstvenimi ter s socialnovarstvenimi, vzgojno izobraževalnimi in drugimi zavodi, podjetji, organizacijami, društvi ter posamezniki z namenom oblikovanja in izvajanja programov za krepitev, ohranitev in povrnitev zdravja.

Druge naloge s področja zdravstva ter zdravstvene storitve

V skladu z Zakonom o zdravstveni dejavnosti zavod opravlja tudi druge naloge s področja zdravstva in zdravstvene storitev, in sicer:

- koordinacija organizacije zdravstvenega varstva in zagotavljanje stabilnosti delovanja javne mreže
- organizacija in koordinacija izvajanja nujne medicinske pomoči in dežurne službe,
- izvajanje mrliško pregledne službe,
- ne nujni reševalni prevozi ter prevozi dializnih bolnikov,
- programi za zdravo življenje, pedagoške naloge,
- diagnostične in terapevtske storitve za zasebnike, koncesionarje in samoplačnike,
- prodaja zdravstvenih storitev na trgu,
- izobraževanje in organizacija seminarjev s področja zdravstva.

Druge storitve izven zdravstvene storitve

Za potrebe koncesionarjev opravlja zavod tudi t. i. storitve izven zdravstvene službe (finančne, knjigovodske in druge storitve). Le-te obsegajo:

- opravljanje finančno računovodskih in administrativnih del,
- čiščenje zdravstvenih prostorov, pranje perila, vzdrževanje opreme ter objektov ter sterilizacija sanitetnega materiala,
- prevoz krvi in drugega materiala,
- gospodarska dejavnost za potrebe zavoda, ki je namenjena opravljanju dejavnosti, za katero je bil ustanovljen.

Za ustanovitelja, občino Brežice, pa opravlja tudi dejavnost upravljanja z objekti za potrebe zdravstvene dejavnosti, proste kapacitete pa lahko, s predhodno pridobljenim soglasjem ustanovitelja, oddaja v najem.

ORGANI ZAVODA

Svet zavoda:

7 članov (4 člani – imenuje jih ustanovitelj, 1 član – imenuje jo/ga ZZSZ, 2 člana – imenujejo ju zaposleni zavoda).

Vodstvo zavoda

- Direktor: Dražen Levojevič, univ. dipl. pravnik;
- Strokovna direktorica: Zdenka Marinček, dr. med., specialistka splošne medicine;
- Pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege: Helena HOSTAR, diplomirana medicinska sestra.

Strokovni svet

Strokovni svet sestavljajo vodje organizacijskih enot, pomočnice direktorja za področje zdravstvene nege, vodja računovodstva. Direktor ima kot posvetovalni organ Poslovni kolegij, ki predlaga, obravnava in usmerja usklajenost delovanja zavoda z ekonomskimi možnostmi, smotrno organizacijo dela, zaposlovanja, nabave opreme, sklepanje pogodb s plačnikom zdravstvenih storitev iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter cene zdravstvenih storitev.

[Slika 1: Organigram ZD Brežice](#)

https://www.zd-brežice.si/images/2019/Organigram_7-3-2019.pdf

POSLANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE

POSLANSTVO

Poslanstvo ZD Brežice je družbeno odgovorno zagotavljanje zdravstvenih storitev za vse uporabnike na območju občine Brežice na najvišji kakovostni ravni, in sicer tako v procesu diagnostike, terapije in rehabilitacije, kakor tudi v procesu stalnega zagotavljanja nujne medicinske pomoči v okviru rednega delovnega časa in neprekinjenega zdravstvenega varstva ter oskrbe uporabnikov s storitvami specialističnih ambulant. Zavod je središče načrtovanja in izvajanja promocije zdravja in preventivnih programov, usmerjenih v ohranitev in krepitev zdravja. Zavod vzdržuje, razvija in pogloblja dobro sodelovanje z vsemi ključnimi deležniki v lokalnem okolju (lokalna skupnost, zdravstvene ustanove in drugi izvajalci, izobraževalne inštitucije, organizacije civilne družbe, gospodarstvo, prebivalstvo, itd.) v dobrobit in zadovoljstvo uporabnikov.

VIZIJA

ZD Brežice bo tudi v prihodnje ostal temeljni izvajalec javne zdravstvene službe na primarni ravni zdravstvene dejavnosti in to na ravni, ki omogoča najvišjo možno korist posamezniku in skupnosti na območju občine Brežice.

VREDNOTE

- **ZDRAVJE** - največja vrednota posameznika, družine in celotne družbe, ki hkrati pomeni kakovost življenja;
- **UNIVERZALNOST** - dostop do zdravstvenega varstva omogočiti vsakomur;
- **ENAKOST** – vsakomur zagotoviti enake možnosti za čim boljše zdravje;
- **SOLIDARNOST** – vsakomur zagotoviti pravočasne, kakovostne in raznovrstne zdravstvene storitve glede na njegove potrebe;
- **VKLJUCENOST** - dejavna vključenost v odločanje vseh akterjev v sistemu zdravstvenega varstva;
- **KAKOVOST** - zagotavljanje varne in visokokakovostne celostne zdravstvene obravnave uporabnikov zdravstvenih storitev;
- **ODGOVORNOST** - vsi smo odgovorni za svoje lastno zdravje in zdravje drugih, kar se odraža v dejavnem sodelovanju s ključnimi akterji za ohranitev in izboljšanje zdravja;
- **ZAUPANJE** – vzpostavitev vzajemnega zaupanja in spoštovanja med uporabniki in izvajalci zdravstvenih storitev ter med izvajalci samimi;
- **ETIČNO RAVNANJE** - etične norme ravnanja v zdravstvenih poklicih: od spoštovanja življenja do upoštevanja posameznika in njegove volje.

TEMELJNA IZHODIŠČA

Primarna zdravstvena dejavnost³ naj bi bila **temelj vseh kakovostnih sistemov zdravstvenega varstva** v svetu. Na to opozarjajo številne deklaracije mednarodnih organizacij, na čelu s Svetovno zdravstveno organizacijo. Dobra primarna zdravstvena dejavnost namreč omogoča **večjo kakovost, manjše stroške, večjo enakost in večje zadovoljstvo** z zdravstvenim varstvom nasploh, je dostopna vsem ljudem v lokalnem okolju brez predhodnih napotitev ali posredovanja drugih zdravstvenih zavodov oziroma posameznikov. Zdravniki, ki delujejo na primarni ravni, so **zdravniki splošne in družinske medicine, pediatri, specialisti šolske medicine, specialisti medicine dela, ginekologi, zobozdravniki**. Na primarni ravni je trenutno ena tretjina koncesionarjev, večina je organizirana v samostojne prakse, ki so del sistema javnozdravstvenega varstva. **Sodobni trendi** v medicini in zdravstvu postavljajo pred primarno zdravstveno dejavnost **velike izzive**. Slovenija je med evropskimi državami, ki jih bodo najbolj prizadele posledice staranja **prebivalstva**. Zagotovo bo to imelo velik vpliv na sisteme zdravstvenega varstva, ki ga bo treba temu ustrezno prilagoditi, hkrati pa bodo demografske spremembe zahtevale čedalje višje izdatke za delovanje sistema. OECD in Evropska komisija v prvem skupnem poročilu (Pregled zdravstva: Evropa za leto 2010) pri pregledu ključnih kazalnikov zdravja in zdravstvenih sistemov v 31 evropskih državah ugotavljata, da so evropske države v zadnjih desetletjih dosegle velik napredek pri zdravju prebivalstva. Povprečna pričakovana življenjska doba ob rojstvu se je v EU od leta 1980 podaljšala za 6 let. K podaljšanju življenjske dobe naj bi precej prispevala **izboljšanje življenjskih in delovnih razmer ter uvedba zdravju prijaznejšega življenjskega sloga** ljudi, veliko pa naj bi k temu pripomogel tudi **napredek v zdravstveni oskrbi**. Zaradi tega napredka in čedalje večjih pričakovanj ljudi, ki zaradi staranja potrebujejo vedno več zdravstvene oskrbe, evropski **zdravstveni sistemi** postajajo **večji in bolj zapleteni, poraba za zdravstvo pa zahteva vedno večji delež narodnega prihodka**. Slovenija pri tem deli težave večine evropskih držav ter se hkrati z izboljševanjem kazalnikov zdravstvenega stanja, uvajanjem sodobnejših zdravstvenih tehnologij in ob staranju prebivalstva srečuje tudi s potrebo po vedno večji porabi sredstev za zdravstveno varstvo.

OBSTOJEČE STANJE

JAVNO ZDRAVJE (Svet, Evropska unija in Slovenija)

³ Vir: D. Petrič, M. Žerdin: »Javna mreža primarne zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji«, Ministrstvo za zdravje, september 2013

Zdravje⁴ je v večini sodobnih družb spoznano kot največja vrednota, saj je predpogoj za povečanje blaginje. **Svetovna zdravstvena organizacija** (SZO) v svoji strategiji "**Zdravje 2020**" medsektorsko delovanje in povezovanje izpostavlja kot ključno za uspeh pri krepitvi zdravja in zmanjšanju neenakosti v zdravju. Medsektorsko delovanje pojmuje kot najširši okvir za zdravje v vseh politikah in skupnostni pristop. Hkrati izpostavlja, da so determinante zdravja v 21. stoletju zelo kompleksne, zdravje pa je politična izbira. Vlade pogosto, še posebej v času ekonomskih omejitev, dajejo prednost konkurenčnosti in gospodarskemu razvoju ter krčenju proračunskih sredstev za zdravstvo in socialno varstvo, in to kljub temu, da je dokazano, da vlaganje v zdravje pomembno prispeva k trajnostnemu razvoju, vključno z ekonomskim.

Prav iz tega razloga mu je namenjena pomembna vloga v razvojni agendi **OZN** po letu 2015 "**Spremenimo svet: Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030**", v kateri zdravje ni le samostojni cilj, temveč tudi pogoj za doseganje drugih razvojnih ciljev tisočletja. Medsektorsko delovanje se mora osredotočiti na ključne javnozdravstvene prioritete, determinante zdravja in enakost v zdravju, navezovati na mednarodne in globalne procese ter iskati skupne interese in sinergije z drugimi sektorji. Vse to zahteva nadgradnjo obstoječih in izgradnjo novih kapacitet za medsektorsko delovanje za zdravje in zmanjševanje neenakosti na vseh ravneh (lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni), in v različnih okoljih (SZO, 2015)..

Aktivnosti, za katere mora poskrbeti družba, da zagotovi ustrezne razmere in okolje, v katerem bodo ljudje zdravi, lahko v širšem smislu opredelimo kot **javno zdravje**. Za uresničitev končnega cilja – boljše zdravje in podaljšanje pričakovanih zdravih let življenja, je potrebno poglobljeno razumevanje kompleksnosti in prepletenosti vplivov širših socialno-ekonomskih, okoljskih, kulturnih in drugih dejavnikov ter individualnih danosti na zdravje posameznika in populacije. Ti dejavniki pomembno vplivajo na življenjski slog, dejavnike tveganja, koriščenje zdravstvenih in drugih storitev ter v končni fazi na obolevnost, umrljivost in pričakovano trajanje življenja. Eden **ključnih izzivov javnega zdravja** je, kako ozavestiti in opolnomočiti posameznika in vse ključne institucije, ki lahko s svojim ukrepanjem in aktivnostmi prispevajo k izboljšanju zdravja prebivalstva in zmanjšanju neenakosti v zdravju.

V **Sloveniji** se, tako kot v večini drugih držav, za preventivno dejavnost v zdravstvu namenja le manjši del zdravstvenega denarja, čeprav prav vlaganja v preventivne dejavnosti lahko pomembno prispevajo k zagotavljanju vzdržnosti sistema zdravstvenega varstva kot tudi k preprečevanju neenakosti v zdravju. Priporočila o povečanju vlaganj v preventivo in njihovi predvsem dolgoročni stroškovni učinkovitosti izhajajo tudi iz študij **OECD**. Premalo se zavedamo ekonomskega bremena z življenjskim slogom povezanih kroničnih bolezni. Stroški zdravljenja pogosto presegajo finančne koristi, ki jih ima družba od prodaje zdravju škodljivih izdelkov. Zato tudi ne uresničujemo v dovolj veliki meri dokazano učinkovitih ukrepov, ki jih priporočata domača in mednarodna javnozdravstvena stroka.

Še vedno ni vzpostavljeno ustrezno povezovanje sistema javnega zdravja s primarno ravno in drugimi deli zdravstva za podporo izvajalcem zdravstvene dejavnosti pri vključevanju preventive v njihovo delo. Doseči moramo komplementarnost in sinergične učinke med sistemom javnega zdravja in primarnim zdravstvenim varstvom. Javno zdravje mora prevzeti svojo vlogo pri načrtovanju, spremljanju, izobraževanju in vrednotenju preventivnih programov v tesnem sodelovanju s primarnim zdravstvenim varstvom. **Izvajanje zdravstvene vzgojne in preventivne dejavnosti** pa mora postati **pomembna naloga zdravstvenega doma** v lokalnem okolju, ki naj v ospredje postavlja potrebe prebivalcev in skupnostni pristop. Aktivnosti v lokalnih okoljih morajo biti usmerjene v čim širši krog prebivalcev in hkrati zadovoljiti potrebe ranljivih skupin in tistih, ki so socialno-ekonomsko ogroženi in pri katerih prihaja do kopičenja in prepletanja težav – tako z vidika zdravja kot tudi z vidika socialne varnosti in blaginje.

Za prepoznavanje specifičnih potreb populacije in za delo z ranljivimi skupinami je pomembno krepiti kapacitete tako primarnega zdravstvenega varstva kot javnega zdravja.

Zdravstveno dejavnost⁵ opravljajo zdravstveni domovi, zdravstvene postaje in drugi izvajalci zdravstvene dejavnosti, ki imajo dovoljenje ministrstva. Osnovna zdravstvena dejavnost obsega:

- spremljanje zdravstvenega stanja prebivalcev in predlaganje ukrepov za varovanje, krepitev in zboljšanje zdravja ter preprečevanje, odkrivanje, zdravljenje in rehabilitacijo bolnikov in poškodovancev;

⁴ Vir: Resolucija nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja«

⁵ Vir: Zakon o zdravstveni dejavnosti

- preventivno zdravstveno varstvo rizičnih skupin in drugih prebivalcev v skladu s programom preventivnega zdravstvenega varstva in z mednarodnimi konvencijami;
- zdravstveno vzgojo ter svetovanje za ohranitev in krepitev zdravja;
- preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje ustnih in zobnih bolezni ter rehabilitacijo;
- zdravstveno rehabilitacijo otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju;
- patronažne obiske, zdravstveno nego, zdravljenje in rehabilitacijo bolnikov na domu ter oskrbovancev v socialnovarstvenih in drugih zavodih;
- nujno medicinsko pomoč in reševalno službo, če ta ni organizirana pri bolnišnici;
- zdravstvene preglede športnikov;
- zdravstvene preglede nabornikov;
- ugotavljanje začasne nezmožnosti za delo;
- diagnostične in terapevtske storitve;
- povezovanje in sodelovanje z drugimi zdravstvenimi ter s socialnovarstvenimi, vzgojno-izobraževalnimi in drugimi zavodi, podjetji, organizacijami ter posamezniki za oblikovanje in izvajanje programov za krepitev, ohranitev in povrnitev zdravja.

Izvajanje zdravstvene dejavnosti v **zdravstvenih domovih** je tudi v svetovnem merilu primer uspešnega vzorca izvajanja zdravstvene dejavnosti in organizacijske povezanosti vseh nosilcev javne zdravstvene službe na primarni ravni. Zdravstveni dom **mora** zato **ostati** tudi v prihodnje **osrednji izvajalec osnovne zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe**.

Prednosti zdravstvenih domov so zlasti:

- so uveljavljena in preizkušena oblika delovanja in izvajanja dejavnosti zdravstvenega varstva na primarni ravni;
- na enem mestu nudijo vsem dostopno (ne le prostorsko, ampak tudi organizacijsko) in strokovno vodeno izvajanje zdravstvene dejavnosti;
- niso profitno naravnani, saj (za razliko od zasebnikov) izvajalci niso usmerjeni v maksimiranje dobička in ustvarjanje presežkov (delno je to celo sprejemljivo);
- zagotavljajo enako dostopnost za vse zavarovance oz. socialne skupine in predstavljajo uravnoteženost zdravstvene ravni z zdravstvenimi potrebami;
- zagotavljajo neprekinjeno zdravstveno varstvo in večjo stabilnost delovanja javne mreže, saj niso v tolikšni meri odvisni od osebnih okoliščin kot zasebni koncesionarji;
- nadzor in vpliv javnosti na delo in poslovanje je večji kot pri zasebnikih s koncesijo (100 % lastništvo občin, sodelovanje v organih zavoda, soglasje k imenovanju direktorja, letno poročanje ustanoviteljem, interna revizija ustanoviteljic, revizija računskega sodišča....)

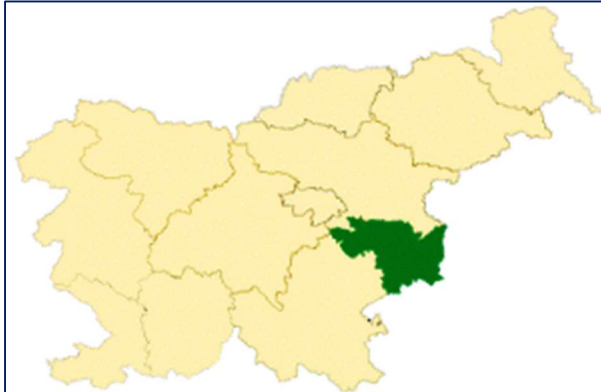
ZNAČILNOSTI IN ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALSTVA

Kljub temu, da je v Sloveniji že dolgo časa prisotno zavedanje o pomenu skladnega razvoja celotne države, vseeno obstajajo razlike v zdravju prebivalstva po regijah in tudi med različnimi socialnimi skupinami. Nič od tega ni izvirno slovenski problem, nujno pa bo načrtovati ukrepe za preseganje tovrstnih razlik, še posebej v okviru zdravstvenega varstva.

Posavska statistična regija:

Posavska statistična regija⁶ združuje 6 občin in zavzema 5 % slovenskega ozemlja. V njej je leta 2016 živelo 75.694 (4 %) prebivalcev Slovenije. Število prebivalcev je glede na prejšnje leto rahlo upadlo: tako naravni kot tudi selitveni prirast sta bila negativna. Večje zdravstvene ustanove v regiji so poleg Splošne bolnišnice Brežice še štiri zdravstveni domovi (Brežice, Krško, Radeče in Sevnica).

Slika 2: Zemljevid – Posavska statistična regija

Vir: GZS

Kazalniki zdravstvenega varstva v regiji

- značilno nižje od slovenskega povprečja je bilo število vseh zdravnikov, medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov.
- število zdravnikov specialistov in specializantov, zaposlenih v ambulantah splošne in družinske medicine, se je v zadnjih letih povečevalo in postopno doseglo slovensko povprečje.
- nižje od slovenskega povprečja je bilo število pediatrov in ginekologov na primarni ravni ter število zobozdravnikov in farmacevtov.
- statistično značilno nižje od slovenskega povprečja je bilo število razpoložljivih bolnišničnih postelj.
- značilno krajša od slovenskega povprečja je bila ležalna doba zaradi poškodb, značilno daljša pa zaradi bolezni.
- zabeleženih je bilo značilno več bolnišničnih zdravljenj tako zaradi bolezni kot poškodb.
- stopnje prvih kurativnih obiskov na primarni ravni so bile značilno nižje od slovenskega povprečja v vseh starostnih skupinah prebivalstva.
- navzgor od slovenskega povprečja pa je odstopala stopnja vseh obiskov v ambulantah družinske medicine.

Kazalniki zdravja v regiji

- delež prekomerno prehranjenih otrok je bil značilno višji kot v celotni Sloveniji
- odstotek prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil najvišji v državi
- med višjimi je bila tudi stopnja bolnišničnih zdravljenj zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu.

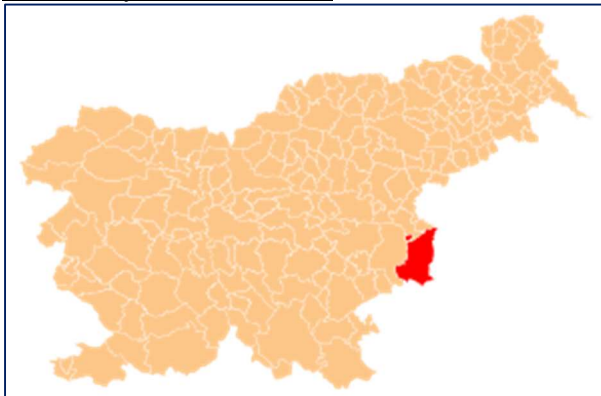
⁶ Vir: Zdravje v regiji 2018, povezava: <http://obcine.nijz.si/Dokumenti/pdf/2018/regije/6.pdf> (dostop: 15.10.2018)

- odzivnost v Program Sviti in presejanost v Programu Zora sta bila značilno nižja od slovenskega povprečja.
- deleži oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, sladkorne bolezni in zaradi duševnih motenj, so bili značilno višji od slovenskega povprečja.
- stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka pri starejši prebivalcih regije je bila med višjimi v državi.
- delež uporabnikov pomoči na domu je bil značilno višji od slovenskega povprečja.
- število bolnišničnih obravnav zaradi klopnega meningoencefalitisa je bilo med najnižjimi v državi
- značilno višji od slovenskega povprečja sta bili splošna umrljivost in umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja.
- na zdravje posameznika in družbe v celoti vplivajo številni dejavniki (t.i. determinante zdravja). Ena ključnih je tudi sistem zdravstvenega varstva. Kot kažejo opazovani kazalniki, je bil le-ta v regiji glede na slovensko povprečje v nekoliko slabšem položaju.

Občina Brežice:

Občina Brežice je del posavske statistične regije. Meri 268 km² in je leta 2018 imela 24.086 prebivalcev. Zajema 6 naselij (Brežice, Dobova, Bizeljsko, Krška Vas, Čatež ob Savi in Artiče) in 20 krajevnih skupnosti.

Slika 3: Zemljevid - Občina Brežice

Vir: GeoWiki

Zdravstveno stanje in umrljivost⁷

- bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 15,1 koledarskih dni na leto, v Sloveniji pa 14,4 dni
- delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil višji od slovenskega povprečja, za sladkorno bolezen prav tako
- stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 2,8 na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,1
- pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 8,2 na 1000, v Sloveniji pa 6,2
- delež uporabnikov pomoči na domu je bil nižji od slovenskega povprečja
- stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila 22 na 100.000 prebivalcev, v Sloveniji pa 20

Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva

- telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju
- stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 1,4 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,6

⁷ Vir: Podatki Občina Brežice, povezava: <http://obcine.nijz.si/Vsebinska.aspx?leto=2018&id=14> (dostop 25.9.2018)

- delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil višji od slovenskega povprečja
- odzivnost v Program Svit - presejanju za raka debelega črevesa in danke je bila 60,8 %, v Sloveniji pa 64,3 %
- presejanost v Programu Zora - presejanju za raka materničnega vratu je bila 67,4 %, v Sloveniji pa 71,8 %.

ZD BREŽICE IN ZADOVOLJEVANJE POTREB UPORABNIKOV NJEGOVIH STORITEV^{8, 9}

ZD Brežice za potrebe svojih uporabnikov opravlja naslednje dejavnosti, in sicer:

- dejavnost splošne medicine in dispanzersko ambulantno dejavnost;
- zobozdravstveno dejavnost;
- ostale dejavnosti;
- preventiva za zdravstveno dejavnost (CKZ ZD Brežice).

Dejavnost splošne medicine in dispanzersko ambulantna dejavnost :

Ambulante splošne medicine

V okviru ZD Brežice delujejo 3 ambulante splošne medicine, ki opravljajo naslednje storitve:

- pogovor in pregled bolnikov,
- manjši kirurški posegi,
- odrejanje potrebnih laboratorijskih preiskav,
- po indikacijah napotovanje bolnikov k specialistom in v bolnišnico.
- obravnava bolnikov v sklopu družine in psihosocialna rehabilitacija
- obravnava in zdravljenje težjih bolnikov na domu,
- skrb do starejše populacije,
- izdajanje strokovnih mnenj, spričeval o zdravstvenem stanju na željo bolnikov,
- izdajanje priporočil za domsko oskrbo,
- predstavitve bolnikov zdravstvenim in invalidskim komisijam,
- ugotavljanje smrti in vzrokov smrti,
- izvajanje preventivnih pregledov odrasle populacije z namenom odkrivanja dejavnikov tveganja za srčno žilne bolezni,
- vključevanje zdravnikov v zdravstveno vzgojno delo
- izvajanje raznovrstnih predavanj
- povezovanje s patronažno službo, centrom za socialno delo, šolami in vrtci brežiške občine, policijo, gasilci.
- izvajanje cepljenj

V okviru splošne medicine ZD Brežice deluje tudi ambulanta v socialnovarstvenem zavodu - Dom starejših občanov Brežice.

Ambulante družinske medicine

V okviru zavoda deluje 6 ambulant družinske medicine, ki opravljajo naslednje storitve:

- zagotavljanje vsestranske in kontinuirane zdravstvene oskrbe posameznikov ne glede na njihovo starost, spol ali bolezen.
- skrb za posameznike v okviru njihovih družin, skupnosti in kulturne skupnosti ob sočasnem spoštovanju samostojnost svojih bolnikov.

⁸ Vir: www.zd-brežice.si

⁹ Vir: Letno poročilo ZD Brežice za leto 2017

- pri delu s svojimi bolniki o načrtu vodenja oz. obvladovanja bolezni upoštevajo psihične, psihološke, socialne, kulturne in eksistencialne dejavnike.
- pospeševanje zdravja,
- preprečevanje bolezni, z zdravljenjem in s paliativno oskrbo.

Dispanzer za otroke in šolarje

Za ciljno skupino uporabnikov opravlja dispanzer naslednje aktivnosti:

- kontinuirano spremljanje in proučevanje zdravstvenega stanja prebivalstva z zbiranjem, analizo in presojo podatkov o zdravju in bolezni
- proučevanje higienskih, socialnih in ekonomskih pogojev za življenje in delo prebivalstvo
- zgodnje odkrivanje in evidentiranje začetkov bolezni in dejavnikov tveganja pri ogroženih skupinah prebivalstva
- načrtovanje aktivnosti glede na aktualne zdravstvene izzive
- sistematični pregledi predšolskih otrok
- obvezna cepljenja
- programi zdravstvene vzgoje

Dispanzer za medicino dela, prometa in športa

Dispanzer nudi storitve s področja medicine dela, prometa in športa. Slednje zajemajo:

- zdravstvene ocene tveganja na delovnem mestu v delovnem okolju,
- seznanjanje delavcev s tveganji, ki so povezana z njihovim delom na delovnem mestu in opravljanje naloge zdravstvene vzgoje delavcev,
- ugotavljanje in proučevanje vzrokov za nastanek poklicnih bolezni in bolezni v zvezi z delom,
- opravljanje preventivnih zdravstvenih pregledov delavcev v skladu s posebnimi predpisi (predhodne, usmerjene obdobje in druge preventivne zdravstvene preglede),
- organiziranje izobraževanj delavcev iz prve pomoči v delovnem okolju, prvo pomoč, reševanje in evakuacijo v primeru poškodb pri delu in kolektivnih nezgod,
- ugotavljanje vzrokov za nastanek delovne invalidnosti ter predlaganje ukrepov za njihovo obvladovanje oziroma preprečevanje,
- sodelovanje v procesu poklicne rehabilitacije ter svetovanje pri izbiri drugega ustreznega dela,
- predlaganje ukrepov delodajalcem za utrjevanje zdravja delavcev, ki so pri delu izpostavljeni večjim nevarnostim za poškodbe in zdravstvene okvare (programi »čili za delo«),
- svetovanje delodajalcem glede poteka delovnega procesa.
- opravljanje vseh pregledov v zvezi z varstvom v prometu,
- opravljanje pregledov kandidatov za voznike motornih vozil vseh kategorij,
- opravljanje kontrolnih pregledov voznikov motornih vozil vseh kategorij,
- opravljanje pregledov nekategoriziranih športnikov

Dispanzer za žene

- zagotavljanje celostne zdravstvene oskrbe žensk v zvezi z reproduktivnim zdravjem:
 - o postopki v zvezi z načrtovanjem družine,
 - o postopki v zvezi z zdravljenjem neplodnosti
 - o postopki v zvezi z zdravstvenim varstvom med nosečnostjo in po porodu,
 - o preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje ginekoloških bolezni
 - o vodenje okrevanja po bolezni
- izvajanje šole za starše

Dispanzer za mentalno zdravje – Preventivni kabinet

V okviru dispanzerja za mentalno zdravje opravljajo storitve univ. dipl. psihologi, logopedinja in defektolog.

Specialistična ambulanta za psihiatrijo

V specialistični ambulanti za psihiatrijo delujeta dva tima, in sicer redno zaposlena zdravnica specialistka psihiatrije in upokojeni zdravnik specialist psihiatrije s sestrama.

Referenčne ambulante

V ZD Brežice v okviru 6 ambulant družinske medicine delujejo tudi Referenčne ambulante. Cilji slednjih so:

- omogočiti kakovostno obravnavo vseh bolnikov na primarni ravni do stopnje, ko je nujna napotitev na sekundarni nivo, z ustrežno kadrovsko-vsebinsko-finančno strukturo
- povečati kakovost in stroškovno učinkovitost obravnave bolnikov
- povečati zadovoljstvo bolnikov in zaposlenih na primarnem nivoju

Izvajajo se naslednje naloge:

- preventivna obravnava s presejanjem in svetovanjem - ogroženost za nenalezljive bolezni (KNB),
- preventivna obravnava s presejanjem in svetovanjem - ogroženost za zvišan krvni tlak (AH),
- preventivna obravnava s presejanjem in svetovanjem - ogroženost za sladkorno bolezen (SB tip 2),
- preventivna obravnava s presejanjem in svetovanjem - srčno žilna ogroženost (SŽO),
- preventivna obravnava s presejanjem in svetovanjem - spremljanje na področju tveganega in škodljivega pitja alkohola,
- preventivna obravnava s presejanjem in svetovanjem - ogroženost za kronično obstruktivno bolezen (KOPB),
- preventivna obravnava s presejanjem in svetovanjem - ogroženost za depresijo,
- obravnava kroničnega pacienta s sladkorno boleznijo tip 2 (SB tip 2),
- obravnava kroničnega pacienta z zvišanim krvnim tlakom (AH),
- obravnava kroničnega pacienta z astmo,
- obravnava kroničnega pacienta s kronično obstruktivno pljučno boleznijo (KOPB),
- obravnava kroničnega pacienta z depresijo,
- skupinske zdravstveno vzgojne aktivnosti,
- obravnava v timu,
- kratek obisk pri DMS,
- kontrola dejavnikov tveganja s svetovanjem pri DMS,
- obravnava kroničnega pacienta z boleznijo prostate,
- obravnava kroničnega pacienta s osteoporozo,
- preventivna obravnava s presejanjem in svetovanjem pri ogroženosti za osteoporozo,
- obravnava kroničnega pacienta s koronarno boleznijo.
- usmerjanje družinske, negovalne in socialne anamneze,
- izpolnjevanje vprašalnikov za preventivne preglede na področju kroničnih nenalezljivih bolezni,
- napotovanje na presejalne laboratorijske preiskave,
- napotovanje na dodatne laboratorijska obremenitvena testiranja za KS,
- merjenje in evidentiranje telesne teže, višine, obsega trebuha, krvnega tlaka, pulza, saturacije, perifernih pulzov, elektrokardiograma – EKG.
- izračunanje in evidentiranje indeksa telesne mase, laboratorijske preiskave srčno-žilne ogroženosti,
- identificiranje in vrednotenje dejavnikov tveganja, opredelitev tveganj za kronične nenalezljive bolezni.
- svetovanje za zdrav življenjski slog,
- podajanje rezultatov presejanja in ocenitev razumevanja informacij.
- po potrebi napotitev pacientov do zdravnika skladno z opredeljenimi protokoli,

- napotitev pacientov v center za krepitev zdravje,
- naročanje pacientov na kontrolne preglede skladno s protokoli.
- ocena stanja z vrednotenjem in ažuriranjem registra, ki je pogoj za kvalitetno izvedeno delo v referenčni ambulanti (s pacienti se opravijo tudi motivacijski razgovori s svetovanjem, informiranjem ter zdravstveno vzgojo, napoti se jih na kratke zdravstveno vzgojne delavnice v okviru CINDI programa.

Zobozdravstvena dejavnost :

V okviru ZD Brežice se izvaja tudi zobozdravstvena dejavnost, in sicer za odrasle, otroke in mladostnike. Deluje tudi Zobozdravstveni preventivni kabinet, ki je namenjen preventivnemu vzgojnemu delu nosečnic, predšolskih in šolskih otrok, mladine ter odraslih. Posebna skrb se namenja otrokom z ortodontskimi aparati.

Zobozdravstvena dejavnost za odrasle

Dejavnost zajema, glede na identificirane ciljne skupine, naslednje storitve:

- nosečnice: predporodna in poporodna zaščita - izrast mlečnega zobovja pri otroku,
- starši in otroci napoteni od svojega zobozdravnika - zaščita mlečnega zobovja, prehrana, razvade, pravilnost dihanja in tehnika umivanja zob.

Zobna ambulanta za otroke in mladostnike

Za identificirane ciljne skupine se izvajajo naslednje storitve:

- vrtni: predavanja, motivacija po skupinah, zdrava prehrana, pravilna tehnika čiščenja zob.
- osnovne šole - nižja stopnja: predavanja z demonstracijo na modelu, predavanja v okviru rednih učnih ur zdravstvene vzgoje, kontrola plaka v okviru tekmovanja Čisti zobje – zdrav nasmeh, izvajanje fluorizacije z želiranjem
- osnovne šole – višja stopnja: predavanja z demonstracijo na modelu, predavanja v okviru rednih učnih ur zdravstvene vzgoje, izvajanje fluorizacije z želiranjem

Zobozdravstveni preventivni kabinet

Kabinet namenjen preventivnemu vzgojnemu delu nosečnic, predšolskih in šolskih otrok, mladine ter odraslih. Posebna skrb se namenja otrokom z ortodontskimi aparati.

Na šolah se izvaja:

- preventivno želiranje zob,
- tekmovanje za čiste zobe ob zdravi prehrani,
- vključevanje na roditeljske sestanke.

V vrtcih izvajamo začetne aktivnosti z otroci v starosti treh let, in sicer:

- tehnika pravilnega umivanja zob
- prehrana in pitje.

Specialistična ambulanta za otroško in preventivno zobozdravstvo

Preventivno zobozdravstvo vodi zobozdravnica, specialistka otroškega in preventivnega zobozdravstva.

Ostale dejavnosti

Dejavnost nujne medicinske pomoči

Od 18.1.2016 sta služba nujne medicinske pomoči in dežurna služba ZD Brežice v prostorih Urgentnega centra Splošne bolnišnice Brežice. Izvajajo se naslednje naloge:

- izvajanje nujnih ukrepov zdravnika in njegove ekipe pri osebi, ki je zaradi bolezni ali poškodbe neposredno vitalno ogrožena, oziroma pri kateri bi glede na bolezenske znake v kratkem času lahko prišlo do take ogroženosti
- organizirana je 24 ur dnevno, in se glede na zdravstveno stanje bolnika izvaja:
- na terenu kot nujni obisk ekipe,
- v ambulanti nujne medicinske pomoči

Reševalna služba ZD Brežice

- izvajanje nenujnih reševalnih, sanitetnih in dializnih prevozov (od 6.00 do 20.00);
- mobilna enota nujnega reševalnega vozila;
- izvajanje samoplačniških reševalnih prevozov v Republiki Sloveniji in v/iz tujine

Laboratorij

- osnovne hematološke preiskave in sedimentacija eritrocitov;
- osnovne preiskave za odkrivanje motenj hemostaze in spremljanje antikoagulantne terapije;
- osnovne analize urina;
- osnovne parazitološke preiskave blata, pregled blata na okultno krvavitev, perialni brisi na jajčeca parazitov;
- osnovne biokemične in imunološke preiskave v serumu, plazmi

Patronaža in zdravstvena nega na domu

Patronaža in zdravstvena nega na domu izvaja naslednje dejavnosti:

- zdravstveno socialna obravnava posameznika, družine in skupnosti
- patronažna zdravstvena nega na domu
- patronažna zdravstvena nega nosečnice, otročnice in novorojenčka.

Center za zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog

Preventivne dejavnosti:

- primarna, sekundarna in terciarna preventiva na področju zasvojenosti z nedovoljenimi drogami in duševnega zdravja, ki je usmerjena v aktualno okoljsko problematiko,
- predavanja in strokovno vodenje okroglih miz, naravoslovnih dni, izbirnih vsebin na osnovnih in srednjih šolah, za strokovne delavce (pedagoškim delavcem...),
- svetovanje po telefonu,
- svetovanje posameznikom, svojcem in drugim, ki jih zanima problem odvisnosti od nedovoljenih drog,
- organizacija preventivnega tedna v boju proti odvisnosti v mesecu novembru,
- aktivno sodelovanje v LAS Brežice in v LAS Krško.

Kurativne dejavnosti:

- dostopni brez čakalne dobe, neposredno »z ulice«, brez napotnice (stigma, nasilje, strah, krivda, sram,...),
- diagnostika odvisnosti,
- priprava na obravnavo,
- izvajanje substitucijske terapije,
- cepljenje odvisnikov proti hepatitisu B, hepatitisu A in ostala preventivna cepljenja,
- sodelovanje z zavodi za izvrševanje kazenskih sankcij in z zapori,
- individualna in družinska psihosocialna obravnava,
- psihosocialna obravnava nosečih odvisnic, družin,
- socialne intervencije,
- skrb za vključenost v družbo, članstvo, reintegracija (urejena zavarovanja, obravnava ustreznih institucij,...),
- vzpostavljanje podporne mreže,
- priprave na detoksikacijo v bolnišnicah in nadaljnje zdravljenje (komune,...):

Preventivni program za preprečevanje bolezni srca in ožilja

Program izvajajo izbrani osebni zdravniki. Pregledi gredo v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja in so predvideni za ženske med 35. in 70. letom starosti in za moške med 35. in 65. letom starosti. V primerih visoke ogroženosti izvajamo preglede tudi za mlajše osebe.

Preventiva za zdravstveno vzgojo

Integrirani center za krepitev zdravja (CKZ ZD Brežice)

ZD Brežice je uspešno kandidiral na javnem razpisu za izbor operacij »Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalni skupnosti«.

Z okviru projekta, katerega slogan je »Krepitev zdravja – za vse« in katerega financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada, bo ZD Brežice:

- vzpostavil integrirani center za krepitev zdravja (CKZ ZD Brežice), kot samostojne organizacijske enote in ključne organizacijske strukture na primarni ravni zdravstvenega varstva za zagotavljanje izvajanja zdravstveno-vzgojnih obravnav ter aktivnosti krepitev zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju pri prebivalcih vseh populacijskih skupin v lokalni skupnosti
- okreplil svojo javnozdravstveno vlogo,
- implementiral nadgradnjo preventivnih programov za otroke in mladostnike,
- izvajal preventivne obravnave za ogrožene otroke in mladostnike
- izvajal integrirane preventive kroničnih bolezni na primarni ravni zdravstvenega varstva,
- vključeval ranljive osebe v preventivno zdravstveno varstvo
- sooblikoval in udejanil model skupinskega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalni skupnosti.
- zagotovil dodatna strokovna izobraževanja in usposabljanja s področja javnega zdravja, zmanjševanja neenakosti v zdravju in kulturnih kompetenc;
- prispeval k opolnomočenju izvajalcev preventivnih obravnav za vse populacijske skupine iz ZD Brežice in pripadajočih lokalnih skupnosti za izvajanje nadgradenj preventivnih programov, s posebnim poudarkom na pridobivanju kulturnih kompetenc in vključevanju ranljivih oseb v preventivne programe.

V okviru CKZ ZD Brežice se izvajajo individualna svetovanja in preventivne zdravstveno vzgojne delavnice ter aktivnosti za krepitev zdravja ter zmanjšanje neenakosti v zdravju v lokalnem okolju. V skrbi za krepitev zdravja in zmanjšanje neenakosti v zdravju se CKZ ZD Brežice povezuje z društvi, delovnimi organizacijami, izobraževalnimi institucijami in z vsemi, ki lahko prispevajo k izboljšanju zdravja. V okviru aktivnosti želijo v okviru CKZ ZD Brežice pritegniti socialno šibke in druge ranljive skupine uporabnikov.

Delavnice, ki se izvajajo, so namenjene vsem, ki želijo izvedeti več o zdravem načinu življenja in o dejavnikih, ki lahko škodljivo vplivajo na zdravje ali poslabšajo že obstoječe bolezni.

Delavnice izvaja strokovno usposobljen interdisciplinarni tim, v katerega so vključene diplomirane medicinske sestre, kineziolog, psiholog in dietetik.

AKCIJSKI NAČRT ZDRAVSTVENEGA DOMA BREŽICE

STRATEŠKA PODROČJA, SPLOŠNI CILJI, UKREPI IN RAZVOJNE NALOGE

»Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada«.

Strateška področja ZD Brežice so področja, kjer je potrebno uvesti spremembe in novosti, da bo zavod uspešno zadovoljeval potrebe lokalnega prebivalstva.

Splošni cilji¹⁰ so dolgoročni rezultati, ki jih ZD Brežice želi doseči v okviru opredeljenega razvojnega obdobja (do leta...).

Splošni ukrepi so ukrepi na strateških področjih delovanja ZD Brežice s pomočjo katerih se udejanjajo splošni cilji.

Razvojne naloge predstavljajo dodano vrednost poslovnega procesa in prenovo ter prispevek k izboljšanju stanja na segmentu poslovanja.

Strateška področja (SP) zavoda za uspešno zadovoljevanje potreb lokalnega prebivalstva – uporabnikov storitev

ZD Brežice je opredelil 6 SP, kjer bo potrebno uvesti spremembe in novosti, da bo zavod sposoben uspešno zadovoljevati potrebe lokalnega prebivalstva. Teh 6 SP je:

- SP 1: Izvajanje zdravstvenih storitev
- SP 2: Ekonomsko – finančno področje
- SP3: Kakovost zdravstvenih storitev
- SP 4: Kadri
- SP 5: Krepitev povezav in sodelovanja
- SP 6: Prostorska ureditev in oprema

Splošni cilji (SC) zavoda v okviru identificiranih SP zavoda

V okviru 6 identificiranih SP so je ZD Brežice opredelil SC, in sicer:

- SP 1: Izvajanje zdravstvenih storitev
 - o SC 1.1: zagotoviti optimalne zdravstvene storitve na primarni ravni za območje občine Brežice oziroma za vse uporabnike zdravstvenih storitev,
 - o SC 1.2: vzpostaviti ustrezno in učinkovito sodelovanje z ostalimi zdravstvenimi zavodi,
 - o SC 1.3: obvladati naraščajoče potrebe po zdravstvenih storitvah, ki je posledica demografskih in ostalih sprememb,
 - o SC 1.4: spodbuditi uporabo sodobnih tehnoloških postopkov in medicinskih pripomočkov,
 - o SC 1.5: obvladovati pojave novih bolezni in drugih nevarnosti za ogrožanje zdravja prebivalstva,
 - o SC 1.6: dosegati načrtovani obseg storitev, ohranjati obseg storitev oziroma širiti na področja, kjer bo nastala potreba.
- SP 2: Ekonomsko – finančno področje
 - o SC 2.1: dosegati izravnane poslovne izide,
 - o SC 2.2: optimizirati stroške,
 - o SC 2.3: pridobivati sredstva na področju opravljanja tržne dejavnosti,
 - o SC 2.4: pridobivati sredstva iz naslova donacij,
 - o SC 2.5: krepiti gospodarnost.
- SP 3: Kakovost zdravstvenih storitev
 - o SC 3.1: zagotavljati kakovosti zdravljenja, zdravstvene nege in drugih storitev,
 - o SC 3.2: spremljati mnenja uporabnikov z namenom dviga kakovosti opravljenih storitev in s tem dviga zadovoljstva uporabnikov,
 - o SC 3.3: uvesti postopek mednarodne akreditacije zavoda.

¹⁰ Vir: Program dela in finančni načrt ZD Brežice 2018

- **SP 4: Kadri**
 - o SC 4.1: dosegati optimalno kadrovsko zasedenost,
 - o SC 4.2.: zagotavljati neprekinjeno izpopolnjevanje in izobraževanje vseh zaposlenih,
 - o SC 4.3: zagotavljati izvajanje internih izobraževanj,
 - o SC 4.4: skrbeti za zdravo in kakovostno delovno okolje,
 - o SC 4.5: obvladovati in preprečevati vse vrste mobinga,
 - o SC 4.6: ravnati v skladu s pridobljenim certifikatom Družini prijazno podjetje.
- **SP 5: Krepitev povezav in sodelovanja**
 - o SC 5.1: poglobiti sodelovanje z regijskimi zdravstvenimi zavodi,
 - o SC 5.2: krepiti dobro sodelovanje z ustanoviteljem - Občino Brežice,
 - o SC 5.3: sodelovati z ZZZS na področju usklajevanja zdravstvenih programov z dejanskimi potrebami
- **SP 6: Prostorska ureditev in oprema**
 - o SC 6.1: zagotavljati kakovostne pogoje za delo,
 - o SC 6.2: sprotno posodabljanje medicinsko in drugo opremo,
 - o SC 6.3: slediti razvoju medicinske in informacijske tehnologije

Ukrepi (UK)

Za udejanjanje splošnih ciljev (SC) na identificiranih strateških področjih (SP) je zavod, opredelil ukrepe (UK) iz več vidikov, in sicer::

- UK 1: z vidika uporabnikov zdravstvenih storitev ZD Brežice
- UK 2: z vidika finančnega poslovanja,
- UK 3: z vidika notranjih procesov in sodelovanja z okoljem
- UK 4: z vidika učenja in rasti (kadri – znanje).

UK 1: z vidika uporabnikov zdravstvenih storitev ZD Brežice

SP – Strateška področja	SC – Splošni cilji	UK - Ukrepi
SP 1: Izvajanje zdravstvenih storitev	SC 1.1: zagotoviti optimalne zdravstvene storitve na primarni ravni za območje občine Brežice oziroma za vse uporabnike zdravstvenih storitev	UK 1.1: Spremljanje zadovoljstva pacientov, odkrivanje in odpravljanje vzrokov nezadovoljstva.
	SC 1.2: vzpostaviti ustrezno in učinkovito sodelovanje z ostalimi zdravstvenimi zavodi	UK 1.2: Spodbujanje odzivnosti na potrebe in zahteve pacientov.
	SC 1.3: obvladati naraščajoče potrebe po zdravstvenih storitvah, ki je posledica demografskih in ostalih sprememb	UK 1.3: Krepitev aktivne vloge uporabnikov zdravstvenih ZD Brežice
	SC 1.4: spodbuditi uporabo sodobnih tehnoloških postopkov in medicinskih pripomočkov	UK 1.4: Zagotoviti kakovostno izvajanje programov zdravstvenih in ostalih storitev.
	SC 1.5: obvladovati pojave novih bolezni in drugih nevarnosti za ogrožanje zdravja prebivalstva	UK 1.5: Udejanjanje medicinskih priporočil in smernic MZ, ZZZS, NIJZ, ZZZS in drugih zbornic.
	SC 1.6: dosegati načrtovani obseg storitev, ohranjati obseg storitev oziroma širiti na področja, kjer bo nastala potreba	

SP – Strateška področja	SC – Splošni cilji	UK - Ukrepi
	SC 1.6: dosegati načrtovani obsega storitev, ohranjati obseg storitev oziroma širiti na področja, kjer bo nastala potreba	
SP 3: Kakovost zdravstvenih storitev	SC 3.2: spremljati mnenja uporabnikov z namenom dviga kakovosti opravljenih storitev in s tem dviga zadovoljstva uporabnikov	<p>UK 1.1: Spremljanje zadovoljstva uporabnikov, odkrivanje in odpravljanje vzrokov nezadovoljstva.</p> <p>UK 1.2: Spodbujanje odzivnosti na potrebe in zahteve pacientov.</p> <p>UK 1.4: Zagotoviti kakovostno izvajanje programov zdravstvenih in ostalih storitev.</p> <p>UK 1.5. Udejanjanje medicinskih priporočil in smernic MZ, ZZZS, NIJZ, ZJS in drugih zbornic.</p>

UK 2: z vidika finančnega poslovanja

SP – Strateška področja	SC – Splošni cilji	UK - Ukrepi
SP 2: Ekonomsko – finančno področje	SC 2.1: dosegati izravnane rezultate	UK 2.1: Oblikovanje uravnoteženega finančnega načrta in zagotavljanje finančno vzdržnega poslovanja.
	SC 2.2: optimizirati stroške	
	SC 2.3: pridobivati sredstva na področju opravljanja tržne dejavnosti	
	SC 2.4: pridobivati sredstva iz naslova donacij	
	SC 2.5: krepiti gospodarnost	

UK 3: z vidika notranjih procesov in sodelovanja z okoljem (prekrivanje z UK 1)

SP – Strateška področja	SC – Splošni cilji	UK - Ukrepi
SP 3: Kakovost zdravstvenih storitev	SC 3.1: zagotavljati kakovosti zdravljenja, zdravstvene nege in drugih storitev	UK 1.4: Zagotoviti kakovostno izvajanje programov zdravstvenih in ostalih storitev.
	SC 3.3: uvesti postopek mednarodne akreditacije zavoda	UK 1.5. Udejanjanje medicinskih priporočil in smernic MZ, ZZZS, NIJZ, ZS in drugih zbornic. UK 3.1 Vzpostavitev sistema nenehnih izboljšav za dvig kakovosti storitev ZD Brežice. UK 3.2 Prenova poslovnih procesov in prilagajanje organizacije UK 3.3: Usklajevanje notranjih pravnih aktov s sistemskim okoljem.
SP 6: Prostorska ureditev in oprema	SC 6.1: zagotavljati kakovostne pogoje za delo	UK 3.4 Ureditev in redno vzdrževanje prostorov in opreme
	SC 6.2: sprotno posodabljanje medicinsko in drugo opremo	UK 3,5 Spremljanje razvoja na področju medicinske in informacijske tehnologije
	SC 6.3: slediti razvoju medicinske in informacijske tehnologije	

UK 4: z vidika učenja in rasti (kadri – znanje). (prekrivanje z UK3)

SP – Strateška področja	SC – Splošni cilji	UK - Ukrepi
SP 4: Kadri	SC 4.1: dosegati optimalno kadrovske zasedenosti	UK 4.1. Vodenje z vzgledom in skrb za ustrezno organizacijsko kulturo.
	SC 4.2.: zagotavljati neprekinjeno izpopolnjevanje in izobraževanje vseh zaposlenih	UK 4.2 Prilagoditev strukture in števila kadrov uresničevanju Strateškega načrta ZD Brežice
	SC 4.3: zagotavljati izvajanje internih izobraževanj	UK 4.2 Zagotavljanje spodbudnega delovnega okolja zaposlenim – uveljavljanje vrednot družini prijaznega podjetja
	SC 4.4: skrbeti za zdravo in kakovostno delovno okolje	
	SC 4.6: ravnati v skladu s pridobljenim certifikatom Družini prijazno podjetje	UK 4.4 Upravljanje z znanjem – interno in eksterno usposabljanje.
SP 6: Prostorska ureditev in oprema	SC 6.1: zagotavljati kakovostne pogoje za delo	UK 3.4 Ureditev in redno vzdrževanje prostorov in opreme
	SC 6.2: sprotno posodabljanje medicinsko in drugo opremo	UK 3,5 Spremljanje razvoja na področju medicinske in informacijske tehnologije
	SC 6.3: slediti razvoju medicinske in informacijske tehnologije	

Razvojne naloge (RN)

Realizacija RN realizacija pomeni za določen čas urejenost sistema, kot osnove za izvajanje rednih aktivnosti, relativno stabilno stanje in pogoj za nadaljnje spremembe oz. nadgradnje. Nekatere razvojne naloge so v celoti odvisne od aktivnosti znotraj ZD Brežice, druge pa tudi od zunanjih vplivnih dejavnikov. Zlasti slednji predstavljajo večje tveganje za realizacijo v načrtovanih terminskih okvirjih. Ob predvidenih razvojnih nalogah lahko pride, tekom izvajanja Strateškega načrta ZD Brežice, tudi do izvedbe še drugih razvojnih nalog, ki so lahko spodbujene bodisi znotraj ZD Brežice ali iz zunanjega okolja. Morebitno prenačrtovanje razvojnih nalog se bo izvajalo v okviru procesov letnega načrtovanja, spremljanje pa na temelju letnega poročanja z navajanjem razlogov za morebitna odstopanja od načrtovanega. Tveganje pri realizaciji predvidenih razvojnih nalog predstavljajo omejitve povezane s kadrovskimi viri znotraj ZD Brežice ter v zunanjem okolju zavoda spodbujene prioritete naloge, ki bodo morale imeti prednost (npr. sprememba nacionalne zakonodaje, itd.).

RN 1 z vidika uporabnikov zdravstvenih storitev ZD Brežice

SP – Strateška področja	SC – Splošni cilji	RN – Razvojne naloge
SP 1: Izvajanje zdravstvenih storitev	SC 1.1: zagotoviti optimalne zdravstvene storitve na primarni ravni za območje občine Brežice oziroma za vse uporabnike zdravstvenih storitev	RN 1.1 - Nadgradnja sistema spremljanja zadovoljstva uporabnikov zdravstvenih storitev. RN 1.2 - Krepitev sodelovanja s sorodnimi inštitucijami na mednarodni ravni in Sloveniji ter prenos primerov dobrih praks.
	SC 1.2: vzpostaviti ustrezno in učinkovito sodelovanje z ostalimi zdravstvenimi zavodi	
	SC 1.3: obvladati naraščajoče potrebe po zdravstvenih storitvah, ki je posledica demografskih in ostalih sprememb	
	SC 1.4: spodbuditi uporabo sodobnih tehnoloških postopkov in medicinskih pripomočkov	
	SC 1.5: obvladovati pojave novih bolezni in drugih nevarnosti za ogrožanje zdravja prebivalstva	
	SC 1.6: dosegati načrtovani obsega storitev, ohranjati obseg storitev oziroma širiti na področja, kjer bo nastala potreba	
SP 3: Kakovost zdravstvenih storitev	SC 3.2: spremljati mnenja uporabnikov z namenom dviga kakovosti opravljenih storitev in s tem dviga zadovoljstva uporabnikov	RN 3.1 - Zagotavljanje ustrezne dostopnosti in primerne kakovosti zdravstvenih in ostalih storitev v skladu s priporočili in smernicami MZ, ZZS, ZZZS, NIJZ, itd..

RN 2: z vidika finančnega poslovanja

SP – Strateška področja	SC – Splošni cilji	RN – Razvojne naloge
SP 2: Ekonomsko – finančno področje	SC 2.1: dosežati izravnanege poslovnega rezultata	RN 2.1 - Vzpostavitev modela zagotavljanja učinkovitega uresničevanja letnih finančnih načrtov (realne ocene načrtovanih prihodkov in obvladovanje stroškov).
	SC 2.2: optimizirati stroške	
	SC 2.3: pridobivati sredstva na področju opravljanja tržne dejavnosti	
	SC 2.4: pridobivati sredstva iz naslova donacij	
	SC 2.5: krepiti gospodarnost	

RN 3: z vidika notranjih procesov in sodelovanja z okoljem

SP – Strateška področja	SC – Splošni cilji	RN – Razvojne naloge
SP 3: Kakovost zdravstvenih storitev	SC 3.1: zagotavljati kakovosti zdravljenja, zdravstvene nege in drugih storitev	RN 3 Zagotavljanje modela kakovosti RN 3 Uvajanje mednarodne akreditacije
	SC 3.3: uvesti postopek mednarodne akreditacije zavoda	
SP 6: Prostorska ureditev in oprema	SC 6.1: zagotavljati kakovostne pogoje za delo	RN 3 Ureditev in redno vzdrževanje prostorov in opreme
	SC 6.2: sprotno posodabljanje medicinsko in drugo opremo	RN 3 Spremljanje razvoja na področju medicinske in informacijske tehnologije
	SC 6.3: slediti razvoju medicinske in informacijske tehnologije	

RN 4: z vidika učenja in rasti (kadri – znanje)

SP – Strateška področja	SC – Splošni cilji	RN – Razvojne naloge
SP 4: Kadri	SC 4.1: dosežati optimalno kadrovsko zasedenost	RN 4.1 Priprava in izvajanje večletnega akcijskega načrta za sistematično spremljanje in razvijanje organizacijske kulture v ZD Brežice.
	SC 4.2.: zagotavljati neprekinjeno izpopolnjevanje in izobraževanje vseh zaposlenih	RN 4.2 Priprava in uveljavljanje kodeksa ravnanja javnih uslužbenecv.
	SC 4.3: zagotavljati izvajanje internih izobraževanj	RN 4.3 Priprava in uveljavljanje sistema o izboljšavah in inovacijah s strani zaposlenih.
	SC 4.4: skrbeti za zdravo in kakovostno delovno okolje	RN 4.4 Vzpostavitev sistema upravljanja z znanjem (interna usposabljanja).
	SC 4.6: ravnati v skladu s pridobljenim certifikatom Družini prijazno podjetje	
SP 6: Prostorska ureditev in oprema	SC 6.1: zagotavljati kakovostne pogoje za delo	RN 4.5 Ureditev in redno vzdrževanje prostorov in opreme.
	SC 6.2: sprotno posodabljati medicinsko in drugo opremo	RN 3,5 Usposabljanje / izobraževanje v povezavi s spremljanjem razvoja na področju medicinske in informacijske tehnologije.
	SC 6.3: slediti razvoju medicinske in informacijske tehnologije	

